

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **Ing. Bc. N. T.**, proti žalovanému: **Česká republika – Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7 (v usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2016, čj. 10 A 1/2016-25 jako žalovaný označena Česká pošta, s.p., se sídlem Politických vězňů 909/4, Praha 1), o žalobě o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2016, čj. 10 A 1/2016-25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhala, aby soud vyslovil nezákonnost zásahu České pošty, s.p., jež měl spočívat v odmítnutí vydat žalobkyni zásilku. Za žalovanou označila však žalobkyně Českou republiku – Ministerstvo vnitra České republiky. Současně s žalobou požádala žalobkyně o osvobození od soudních poplatků.

[2] V záhlaví uvedeným usnesením městský soud žalobkyni osvobození od soudních poplatků nepřiznal.

[3] Proti usnesení městského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) zákona č. 150/2002 sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatelka v kasační stížnosti zopakovala námitky vznesené v žalobě a kritizovala, že se s nimi městský soud nevypořádal. Kromě toho bez podrobnější argumentace označila napadené usnesení za nepřezkoumatelné a nesrozumitelné a navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatelka též požádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů „*stanoví-li tak právní předpis v kasačním řízení*“.

[6] Stěžovatelka též navrhla s odkazem na občanský soudní řád za vedlejší účastníci V. T..

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

II.A. Posouzení žádosti o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce

[7] Již v usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19 uvedl Nejvyšší správní soud, že „*[s]těžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě), či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností [§ 1 písm. a), § 2 odst. 2 písm. b) a § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích]*.“ V tomtéž usnesení výslovně Nejvyšší správní soud judikoval, že v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků se neuplatní ustanovení § 105 odst. 1 a 2 s. ř. s., čili že – jinak vyjádřeno – nemusí být stěžovatel bez předepsaného právního vzdělání zastoupen advokátem.

[8] O žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků nebylo proto třeba rozhodovat, neboť k jeho zaplacení Nejvyšší správní soud stěžovatelku, nemající k platbě soudního poplatku zákonnou povinnost, nevyzýval.

[9] Věcně totéž platí o žádosti stěžovatelky o ustanovení zástupce. Stěžovatelka tuto žádost výslovně podala toliko pro případ, že její povinné zastoupení stanoví právní předpis. Taková povinnost však – jak je shora s odkazem na judikaturní závěry Nejvyššího správního soudu připomenuto – stěžovatelku nestíhá, protože rozhodování o její jen podmíněně podané žádosti postrádalo by smyslu. Jen nad rámec řečeného lze poznamenat, že ani ustanovení zástupce či jakákoliv argumentace takovým zástupcem vznesená, nemohla by na osudu podané kasační stížnosti pro její očividnou bezdůvodnost cokoliv změnit.

II.B. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

pokračování

[10] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadené usnesení městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněného důvodu, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[11] Nejvyšší správní soud především konstatuje, že podstatná část námitek nemá vztah k stěžovanému usnesení, neboť se týká věcného posouzení žaloby. Tím se zcela mýlí s rozhodovacími důvody městského soudu. Ani v řízení o kasační stížnosti tyto opakující se námitky nemohou zvrátit právní úvahu městského soudu, podle něhož nelze stěžovatelce osvobození od soudních poplatků přiznat, a to proto, že se této úvahy netýkají.

[12] Usnesení městského soudu není nepřezkoumatelné ani nesrozumitelné. Městský soud jasně vysvětlil, že přes stěžovatelčiny majetkové poměry odůvodňující osvobození od soudních poplatků (soud o její nemajetnosti nepochyboval), existoval jiný důvod, pro který ji nebylo možné osvobození od soudních poplatků přiznat. Tímto důvodem byla na první pohled zjevná neúspěšnost návrhu. Městský soud přílehavě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2013, čj. 3 Aps 1/2013-15 a uvedl, že závěr v něm vyjádřený, a sice že „*podání žalobce, v němž vyjadřuje nespokojenost s doručováním písemností Českou poštou, s.p., nesměřuje k ochraně veřejných subjektivních práv podléhajících ochraně ve správním soudnictví, ale jde o výtky a stížnosti na postup při doručování písemností*“ dopadá i na souzený případ. Návrh stěžovatelky, jehož základem je nesouhlas s postupem zaměstnance České pošty s.p. při doručování zásilky, tak nemůže být úspěšný.

[13] Argumentaci městského soudu Nejvyšší správní soud přisvědčuje. Stěžovatelčina žaloba vskutku nesměřuje k ochraně veřejných subjektivních práv podléhajících ochraně ve správním soudnictví. Ve správním soudnictví je poskytována ochrana proti zásahům do subjektivních práv fyzických či právnických osob ze strany správních orgánů. Žalobní legitimace ve správním soudnictví je svázána s tvrzeným zásahem do právní sféry žalobce. Tak tomu bude vždy v situaci, kdy se jednostranný úkon orgánu veřejné moci, vztahující se ke konkrétní věci a konkrétním adresátům, závazně a autoritativně dotýká právní sféry žalobce (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2008, čj. 8 As 47/2005-86). Aby stěžovatelce mohla být poskytnuta soudní ochrana ve správním soudnictví, musel by být subjekt, který se dopustil porušení práv stěžovatelky, orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzická nebo právnická osoba nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, tedy zkráceně vyjádřeno správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[14] Česká pošta, s.p. je státní podnik provozující poštovní služby na území České republiky. Třebaže je jejím zakladatelem stát, jehož jménem tuto funkci vykonává Ministerstvo vnitra České republiky, nelze Českou poštu, s.p. považovat za správní orgán; není totiž při doručování zásilek nositelem jakékoliv působnosti ve veřejné správě. Jednání České pošty, s.p. proto nelze považovat za jednání správního orgánu, proti jehož zásahu by se stěžovatelka mohla bránit ve správním soudnictví.

[15] Úvahy, na jejichž základě nepřiznal krajský soud stěžovatelce osvobození od soudních poplatků, není proto třeba jakkoliv korigovat.

[16] Neodůvodněný požadavek, aby v řízení u Nejvyššího správního soudu byla přibrána jako vedlejší účastník paní V. T., zcela se vymyká přezkumné pravomoci Nejvyššího správního soudu. V řízení podle soudního řádu správního není přípustné přiznávat osobě právní postavení vedlejšího účastníka v režimu občanského soudního řádu. Účinná procesní úprava správního soudnictví totiž obsahuje vlastní ustanovení, jehož účelem je zajistit, aby osoby, které jsou na svých právech a povinnostech přímo dotčeny vydáním nebo zrušením napadeného rozhodnutí, měly v soudním řízení možnost svá práva hájit (§ 34 s. ř. s.); takovou osobou však V. T. zjevně není.

III. Závěr

[17] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[18] Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto podle § 60 odst. 1, ve spojení s § 120, s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. V řízení o kasační stížnosti byla jediným účastníkem, o nákladech žalovaného proto soud nerozhodoval.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. května 2016

Zdeněk Kühn
předseda senátu